Okaze de la Internacia Tago de Birdoj

La kuba arkipelago estas ri?a je endemia fla?ro kaj fa?no diversa. Sendube tiuj kiuj ?uas la belecon de naturo kaj aparte pri birdaro, devus scii ke en Kubo oni kalkulas proksimume 300 specojn da birdoj, fakte la grupo pli multenombra da vertebruloj.
Oni ilin distingas per ?ia bunteco, ?ia bela kanto a? per ?ia utileco kiel insekto-predantoj. Cetere, oni devas diri ke en Kubo vivas la plej malgranda birdo en la mondo, nomata mu?-birdo. Nur 7% de la insulaj birdoj estas endemiaj.
Okaze de la Internacia Tago de Birdoj la 9-an de majo pro iniciato de la organiza?o Bird Life International, kiu protektas tiujn ?i speciojn, indas paroli pri kelkaj el la plej singularaj birdoj endemiaj de Kubo, inter ili estas la nacia birdo konata kiel Tocororo   (priotelus   temnurus), kies plumaro enhavas la kolorojn de la nacia flago, nome, blua, blanka kaj ru?a.

La? la legendo, en la insula pratempo, bela taina virino, unu el la originaj pralo?antoj de la kuba insularo, preferis morti anta? ol vivi mallibera kiel kaptito de la karibaj pralo?antoj, kiuj da?re atakis aliajn tribojn por sekvestri virinojn kaj mortigi la lo?antojn de tiamaj komunumoj.

Tial, Atabex, la diino kiu estis patrino de la Naturo, transformis la kadavron de la bela junulino en birdon konatan kiel tocororo; ?i mezuras ?irka? 28 centimetrojn kaj la nomo fontas el iaspeca kanto; la tiamaj pralo?antoj nomis ?in “guatini”.

La virinaj specoj estas pli belaj kaj surbruste montras aldonajn tonojn de ru?o pli brilajn; ili ne vivas longe en mallibero.

Ekzemple, la birdo nomata ?arpentisto, devenantas el la amerika kontinento, precipe de Meksiko, Usono kaj Sudameriko kaj ?in oni povas trovi anka? en Kubo pro migrado.

La unuaj spuroj de la ?arpentisto aperis en la 19-a jarcento, en la humidejo konata kiel Mar?o Zapata en la suda okcidenta parto de Kubo, tamen, ene de la specio, la plej eleganta estas la nomata Re?a ?arpentisto, sed beda?rinde oni deklaris ?in estingita en Ameriko kaj ne plu estis vidata en Kubo ekde la jaro 1987.

La ?efaj trajtoj kiuj difinas la re?an ?arpentiston estas plumaro blanke kaj nigre kombinitaj, la beko ebura, nigra brusto en la inoj kaj ru?a en la malinoj , kies avera?a grandeco estas je 50 centimetroj longa.

Diversaj sciencistaj teamoj konkludis ke restis tri a? kvar paroj da re?aj ?arpentistoj en Kubo, sed esploro farita en la orienta teritorio de la insulo, lasta loko kie oni ?in vidis, raportas man?-resta?ojn eltrovitajn de pluraj jaroj anta?aj.

Lastatempe, novaj esperoj indikas ke ?i pretervivis. La? artikolo aperinta en Orbe, semajgazeto de la latinamerika informagentejo Prensa Latina de majo 2005, la usonano Gene Sparling vidis ?arpentiston dum fi?kaptado en la rivero Cache, Arkansas en februaro 2004.

En Kubo la lastaj tiaj birdoj estis viditaj en 1987 kaj 1988, sed la insulaj sciencistoj asertas ke la eblecoj je transvivado de tiu birdo estas tre altaj en la arbaraj regionoj de naturaj rezervejoj kiel la parko Aleksander Humboldt kaj en la monto?eno de Nipe en la nordorienta parto de la insulo.

---

https://www.radiohc.cu/eo/noticias/ciencias/22943-okaze-de-la-internacia-tago-de-birdoj

Radio Habana Cuba